

ÜLKEMİZDE ÇÖLYAKLILARIN DİYETE UYUM SORUNLARI

Sema AYDOĞDU (1), Fatin ÜNAL (2), Gökhan TÜMGÖR (3), Hasan Ali YÜKSEKKAYA (4), Murat ÇAKIR (5), Miray KARAKOYUN (1), Selda İLDAN ÇALIM (6), Timur KÖSE (7)

- (1) Prof. Dr. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı;
- (2) Çocuk Gastroenteroloji Uzmanı, Bursa;
- (3) Doç. Dr. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı;
- (4) Doç. Dr. Konya Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı
- (5) Doç. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı
- (1) Uzm. Dr. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı
- (6) Öğr. Gör. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, MANİSA
- (7) Doç. Dr.Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı

AMAÇ: Ömür boyu glutensiz diyet uygulayan çölyaklılarda diyete uyumun değerlendirilmesi ve uyumsuzluğa etkili etmenlerin belirlenmesi.

YÖNTEM: Biri devlet, 4'ü üniversite hastanesinden 5 çocuk gastroenteroloji merkezinde (İzmir, Bursa, Adana, Konya, Trabzon) çölyaklı çocuklar ve ebeveynlerine, ayrıca Facebook üzerinden katılanlara 32 sorudan oluşan anket uygulandı.

BULGULAR: Çalışmaya 78'i Facebook üzerinden, toplam 179 kişi (130 dişi, 49 erkek) katıldı. Diyete uyum çölyaklılar ve ebeveynlerinin beyanına göre %66.2. Yaşamdan memnuniyet %70, çölyak derneğine üyelik %60.3.

UYUMSUZLUK NEDENLERİ	%
FARKINDA OLMAMAK	23.5
HASTALIK İNKARI	14.0
ÇEVRESEL BASKI	21.2
ERGENLİK	13.4
UYGULAMA ZORLUĞU	32.4
TAD SORUNU	21.8
ULAŞIM ZORLUĞU	14.5
ETİKET YETRSİZLİĞİ	20.1
DIŞARDA YEME İSTEĞİ	31.8

UYUM SORUNU YARATAN GIDALAR	%
TOST	11.2
KURABİYE	5.6
TATLI	11.7
SAKIZ	15.1
GEVREK	13.4
PASTA	14.0
PİDE	14.0
LAHMACUN	15.6
DÖNER	20.7
HAMBURGER	8.9
PİZZA	11.7
SANDOViÇ	8.4
ÇİKOLATA	29.6
MAKARNA	10.6

UYUM SORUNU YARATAN MEKANLAR	%
EV	16.2
OKUL	24.6
DERSANE	10.6
PASTANE	11.7
RESTORAN	17.9
KAFE	10.1
OTEL	7.3
TATİL KÖYÜ	6.7
İŞYERİ	11.2
SEYAHAT	17.9

SONUÇLAR: Diyete uyum oranı %66'dır. Uygulama zorluğu, farkında olmamak, okul ortamı ve çikolata en önemli uyumsuzluk nedenleridir.